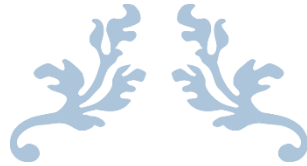

SEMINARSKI RAD

ANATOMIJA

DECEMBAR, 2022
GIMNAZIJA "VUK KARADŽIĆ"
Trstenik

Prof. Gordana Antić

Martina Radenković i Teodora Cvetić I-1

SADRŽAJ:

Uvod.....	2
Istorija anatomije	2
Poznati naučnici:	4
Podela anatomije.....	4
Razvitak anatomije	6
Zaključak.....	6
Literatura	7

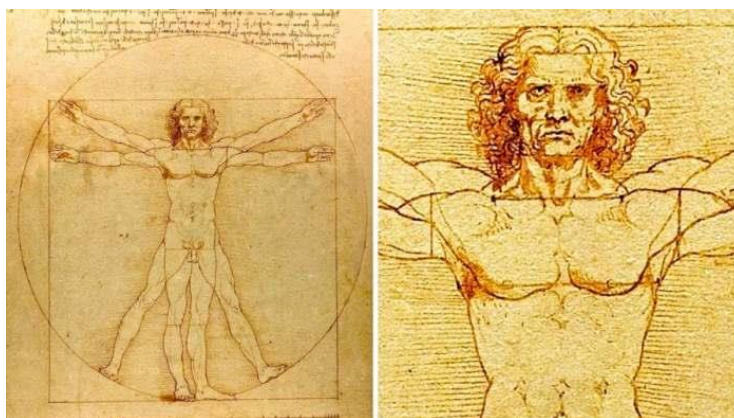
Uvod

Anatomija je grana [biologije](#) koja za cilj ima izučavanje strukture i organizaciju živih organizama. Deli se na animalnu anatomiju - **zootomija** i biljnu anatomiju - **fitotomija**. Glavne podgrupe anatomije su komparativna anatomija, [histologija](#) i humana anatomija.

Istorija anatomije

A **natomija je nauka o građi ljudskog tela i njegovih organa** Anatomija je veoma drevna nauka. Njena starost je nekoliko hiljada godina. Prve anatomske informacije nalazimo već u pisanim izvorima starih Egipćana i starih Grka, iako su oskudni i često netačni. Netačnost opisa može se objasniti činjenicom da je, na primer, u staroj Grčkoj bilo zabranjeno otvarati ljudske leševe, a Aristotel, koji se, između ostalog, zanimao i za anatomiju, morao je zadovoljiti svoj naučni interes otvaranjem životinjskih leševa. Rimski lekar Klaudije Galen je takođe secirao leševe životinja, posebno majmuna,

verujući da se njihova anatomija malo razlikuje od ljudske. Povremeno je Galen uspevao da prouči i ljudsko telo - otvarao je leševe samoubica izvučene iz Tibra. Galen je sastavio detaljne opise kostiju, zglobova,

mišića itd. Tokom mnogo vekova Galenovi radovi su ostali glavni izvor znanja o anatomiji. Veliki doprinos razvoju anatomije kao nauke dao je doktor iz Buhare, Abu-Ali Ibn-Sina (Avicena), uprkos činjenici da je muslimanska vjera zabranila vršenje obdukcija. Temeljno proučavanje ljudskog tela počinje u Evropi tokom renesanse, kada Katolička crkva donekle popušta zabranu obdukcija. Leonardo da Vinči, umetnik i naučnik, počinje sistematski secirati leševe i praviti skice sa detaljnim opisima. Izvršio je desetine obdukcija i iza sebe ostavio 13 crteža o anatomiji. Leonardo da Vinči je razbio zablude o određenim organima, kao što su srce, mozak, otkrio je štitnu žlezdu, klasificirao mišiće. Pravi reformator nauke

o anatomiji bio je Flamanac Andrej Vesalius (1514-1564), koji je potekao iz porodice dvorskog farmaceuta. Studirao je na Univerzitetu u Luvenu, zatim na Univerzitetu u Parizu kod poznatog anatoma Silvija. Nakon što se samostalno bavi anatomijom, doživeo je znatne poteškoće. Morao je da krade kosti sa groblja iz grobova koje su iskopali psi, kao i da pokupi leševe noću i tajno ih otvara u tamnici. Može se zamisliti kakve bi glasine o Vesaliju širio jedan savremenik da je saznao za njegove postupke. Od 1537. Andrej Vesalius živi u Mletačkoj Republici. Na Univerzitetu u Padovi, mladi doktor medicine predaje anatomiju. Vlada Mletačke Republike podržavala je obrazovane ljude i stvarala manje-više povoljne uslove za razvoj nauke. Vesalius ima priliku da nastavi svoja istraživanja. Okružen stotinama studenata, obavlja jednu za drugom obdukciju. Nije bilo posebnog nedostatka „materijala“: Vesaliju je bilo dozvoljeno da otvori leševe pogubljenih zločinaca.

Vesalius je opovrgao mnoge Galenove ideje koje su postojale pre njegovog vremena, uključujući strukturu ljudskog srca i spremnika duše. Učenici i sledbenici Vesaliusa - Bartolomeo Eustachius, Gabriel Fallopius, Leonardo Botallo, Constanzo Varolij i drugi takođe su posvetili svoje živote anatomskim istraživanjima, a u savremenoj medicinskoj terminologiji mogu se naći njihova imena (Eustahijeva cev, Botalijev kanal, Varolijev most itd.).

Od 17. veka anatomiju kao nauku intenzivno razvijaju univerziteti Engleske, Francuske i Holandije. Frederick Ruysch stvara anatomski muzej, William Harvey objavljuje čuvenu "Anatomsku studiju o kretanju srca i krvi kod životinja", Marcello Malpighi otkrio je kapilarne žile u bubrežima i plućima.

Istovremeno, u Rusiji postoji veliko interesovanje za anatomiju. Epifan Slavinjecki je preveo Vesalijevu knjigu na ruski, Petar I je kupio i prevezao u Rusiju zbirku anatomskih preparata od Rujša, predavanje nauke o anatomiji sa javnim seciranjem leševa počelo je u Glavnoj pomorskoj bolnici u Sankt Peterburgu, a anatomski atlas je objavljen sredinom 18. veka. Imena prvih ruskih anatoma su nadaleko poznata: učenik Lomonosova A.P. Protasov, profesor na Moskovskoj bolnici bolnice K.I. Sheina.

Početkom 19. veka u Rusiji su se pojavili prvi udžbenici iz anatomije: vodič P. A. Zagorskog „Do poznavanja strukture ljudskog tela“, „Kurs anatomije“ E. O. Mukhina; M. I. Shein je preveo na ruski rad o Gajsterovoj anatomiji.

Poznati naučnici:

1. N. I. Pirogov
2. P.F. Lesgaft
3. V.P. Vorobyov

Zaista se ocem topografske anatomije može nazvati N. I. Pirogov, koji je stvorio doktrinu o lokaciji glavnih krvnih žila i nervnih stabala, izumio je metodu rezanja smrznutih leševa za proučavanje topografije: rezovi se izvode u različitim ravninama i to pojašnjava slika međusobnog rasporeda organa.

Naučnik P.F. Lesgaft posjeduje mnoga djela o teorijskoj anatomiji. Bavio se proučavanjem funkcionalno-anatomskih odnosa. Tema njegove poznate knjige "Osnove teorijske anatomije" je međuzavisnost funkcija organa i njihove strukture.

Sovjetski anatom V.P. Vorobyov pripada ideji novog pristupa proučavanju ljudske anatomije, ne u statici, kao što se ranije radilo, već u dinamici. Vorobjov je autor višetomnog Atlasa ljudske anatomije. Zajedno sa profesorom B. I. Zbarskim, Vorobjov je balzamirao Lenjinovo telo.

Podela anatomije

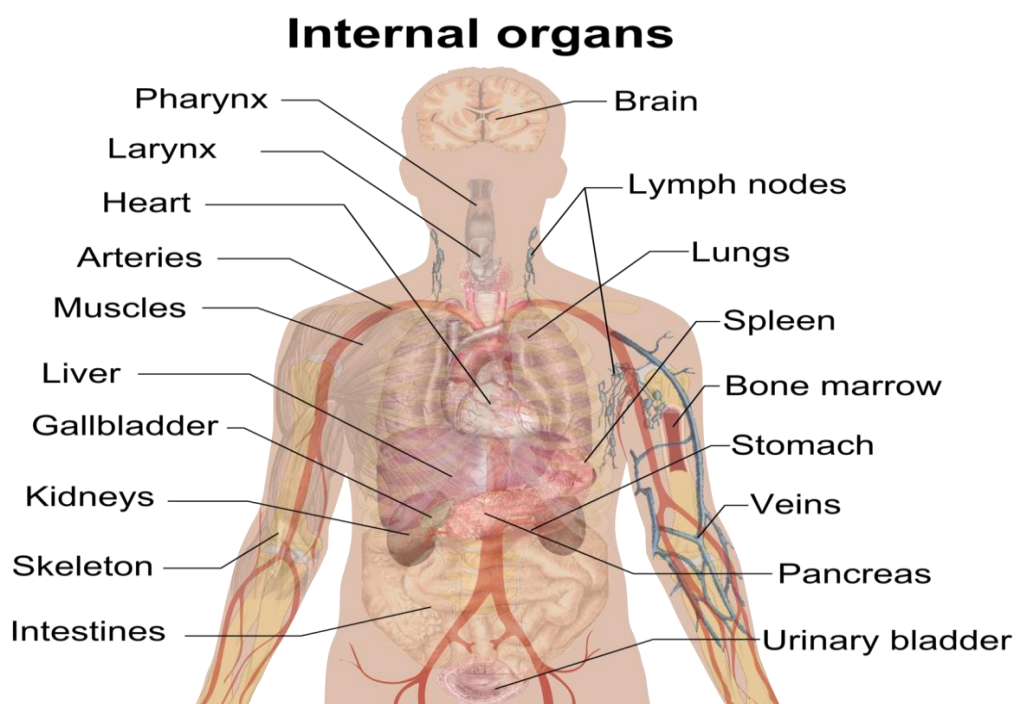
Anatomija je jedna od glavnih medicinskih nauka. Bez poznavanja anatomije nemoguće je razumjeti život tijela, uzroke i razvoj bolesti. Anatomija kao nauka usko je povezana sa mnogim drugim naukama, posebno sa fiziologijom, histologijom (nauka o tkivima), citologijom (nauka o ćeliji¹).

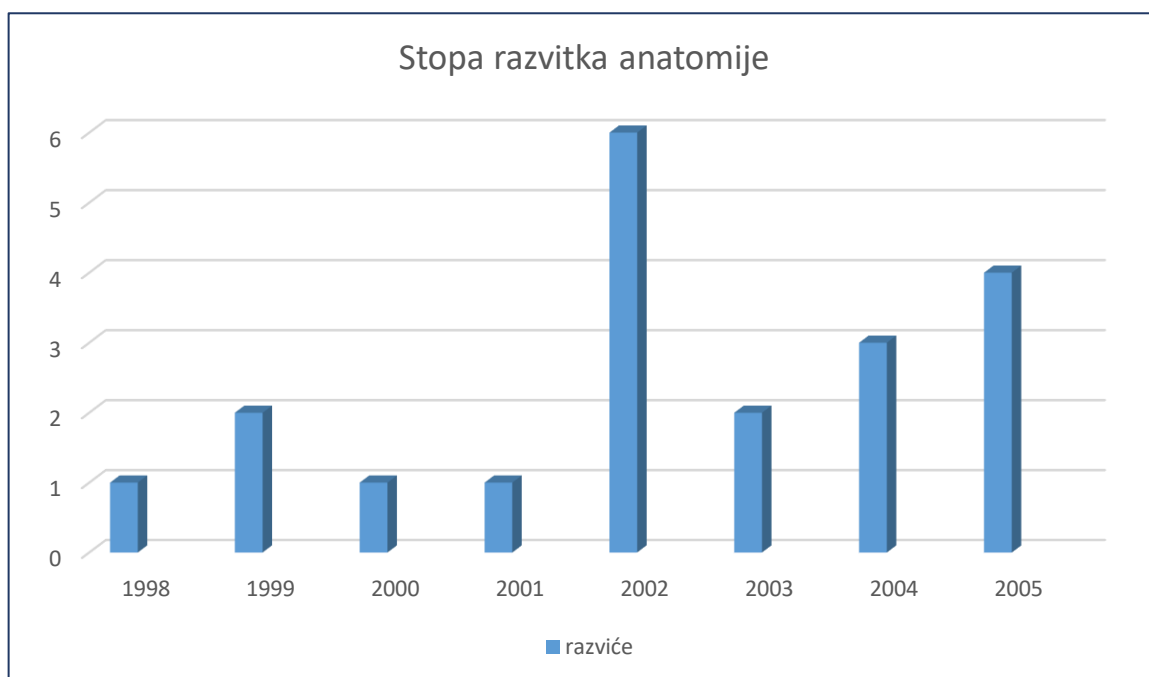
¹ Osnovna jedinica građe i funkcije svih živih bića.

Anatomija se sastoji od više delova. Osteologija je dio koji razmatra skeletni sistem, angiologija je vaskularni sistem, miologija je mišićni sistem, neurologija se bavi nervnim sistemom, splanhnologija se bavi organima probavnog, respiratornog, genitourinarnog sistema itd.

Podela anatomije				
osteologija	miologija	neurologija	splanhnologija	angiologija
skeletni sistem	mišićni sistem	nervni sistem	organima probavnog, respiratornog, genitourinarnog sistema	vaskularni sistem

Razvitak anatomije

Poruka koju mozak šalje
kroz nerve putuje brzinom
od 322 kilometra na sat.

Zaključak

Anatomija je nauka koja je veoma doprinela medicini generalno i veoma je opširna i zanimljiva za učenje. Još su stari Egipćani uvideli značaj ove nauke i počeli da je primenjuju u svakodnevnom životu. Da nisamo upisale IT smer dobro bi razmišljale o medicini.

Literatura

- Wikipedia - <https://sh.wikipedia.org/wiki/Anatomija>
- SlideShare - <https://www.slideshare.net/anatomijapro/anatomija-uvod-1>
- Puntomarinero - <https://sr.puntomarinero.com/anatomy-is-the-science-of>

